

STATENS BRANDINSPEKTION

Meddelanden

1967:10

Hotell: ny lagstiftning

Kungl Maj: t har den 16 december 1966 (SFS nr 742) utfärdat hotellförordning. Denna förordning, som träder i kraft den 1 oktober 1967, ersätter stadgan den 8 juni 1917 (SFS nr 474) angående hotell- och pensionatrörelse. Till grund för hotellförordningen ligger bland annat Kungl Maj: ts proposition nr 124/1966.

Ur nu nämnda proposition har hämtats följande:

*1917 års stadga angående hotell- och pensionatrörelse föreslås bli ersatt av en hotellförordning. Som ett led i det år 1959 påbörjade arbetet med förenkling av byggnadslagstiftningen överföres den nuvarande hotelletadgans byggnadstekniska bestämmelser, som främst avser brandskydd, till byggnadsstyrelsens använing till byggnadsstadgan. Frågor om hotells beskaflenhet med hänsyn till brandskydd och hälsovård prövas av byggnadsnämnden i Årende om byggnadslov för hotellet samt av brandsyneförättare och hälsovårdsnämnd under rörelsens gång.

Enligt förslaget fordras liksom för närvarande tillstånd att driva hotell- eller pensionatrörelse som är avsedd att samtidigt ta emot minst nio gäster eller som omfattar minst fem gästrum. Rörelse som är avsedd huvudsakligen för uthyrning av stadigvarande bostad omfattas inte av förordningen. Däremot blir den tillämplig på vissa rörelser som för närvarande inte anses som hotell- eller pensionatrörelse. Tillståndsprövningen avser också personliga förutsättningar att driva rörelsen på ett sätt som inte medför fara för allmän ordning och säkerhet.

Tillståndsmyndighet blir polismyndigheten. Den har att kontrollera ordningen i hotell och pensionat".

B. Väsentliga nyheter i hotellförordningen

Enligt nu gällande bestämmelser fordras i allmänhet dels byggnadslov och dels tillstånd av länsstyrelsen att i viss byggnad

Skannat av Utkiken

eller lokal driva hotell- eller pensionatrörelse. Länsstyrelsen skall därvid pröva dels sökandens personliga förutsättningar att driva rörelsen, dels den aktuella byggnadens eller lokalens beskaffenhet.

Enligt hotellförordningen slopas länsstyrelsens nämnda tillståndsgivning och ersättes av krav på tillstånd av polismyndigheten i orten (2 §).

Förordningen är enligt ovan nämnda proposition tillämplig på - förutom verksamhet som drivs under beteckningen hotell eller pensionat - "exempelvis motell, resandevåningar, resanderum, natthärbärgen, vandrarhem och vissa småstugor". Däremot innefattas i förordningen, liksom hittills, inte sjukhem, ålderdomshem, elevhem vid internatskolor, vilohem, konvalescenthem, patienthotell i anslutning till sjukhus o likn.

Polismyndighetens tillstånd - som kan meddelas för en rörelse även om den drivs i flera byggnader eller lägenheter - fordras endast om rörelsen är avsedd att mottaga minst nio gäster eller omfattar minst fem gästrum. Ettdera kravet skall vara uppfyllt. Hotellförordningen gäller även mindre rörelser än nu nämnts, men för dem krävs icke tillstånd.

Avskrift av bevis om tillstånd att driva hotell- eller pensionatrörelse skall enligt 5 § av polismyndigheten tillställas bl a brandchefen, vilken omgående bör införa anläggningen i registret över objekt för regelbunden brandsyn (12 § brandstadgan).

Har byggnadslov inte meddelats och är det inte uppenbart att det icke behövs (jfr anm. nedan), skall enligt 5 § hotellförordningen

Anm. Inom område med stadsplan, byggnadsplan eller utomplansbestämmelser fordras byggnadslov enligt 54 § jämförd med 75 § byggnadsstadgan - oavsett om hotellrörelsen kräver tillstånd av polismyndigheten eller inte - dels vid uppförande av hotell, dels, därest ifrågavarande lokaler varit använda till väsentligt annat ändamål än hotell, vid byggnads inredande helt eller delvis till hotell.

Inom icke planlagt område fordras enligt 65 § byggnadsstadgan byggnadslov vid uppförande eller sådant inredande som ovan sagts av hotell, för vars drivande fordras polismyndighetens tillstånd.

tillståndsbeviset innehålla erinran om att byggnadslov kan fordras.

Polismyndigheten skall icke pröva om hotell är så beläget eller inrättat att utrymnings- och brandsläckningsanordningarna är be-tryggande. Denna granskning sker i samband med att byggnads-nämnden handlägger ärendet om byggnadslov eller vid brandsyn.

C. Brandsynemyndighetens befattning med hotellärenden

1. Uppförande eller anordnande av nytt hotell

a) Erfordras byggnadslov har brandsynmyndigheten möjlighet att i samband med byggnadsnämndens prövning av byggnadslovsärendet framföra sina synpunkter med hänsyn till brandskyddet.

I denna frågs har departementschefen anfört följande:

"För att byggnadsnämnderna rätt skall kunna fullgöra sina upp-gifter fordras att de utnyttjar den sakkunskap som finns inom kommunen. Att nämnden anlitar sina egna befattningshavare är självfallet, men det är också viktigt att brand- och hälsovårds-myndigheterna bereds tillfälle att medverka på ett tidigt sta-dium.

Att sådant samråd som jag här har beskrivit verkligen kommer till stånd är enligt min mening en avgörande förutsättning för att byggnadsfrågorna angående hotell skall föras över till hand-läggning av endast byggnadsnämnderna. Beslut om beviljat bygg-nadslov för ett hotell kan inte överklagas av företrädare för brand- och hälsovårdsintressena. Skulle byggnadsnämnden åsido-sätta eller försumma dessa intressen - vilket flera remissin-stanser befarar - kan brand- och hälsovårdsmyndigheterna emeller-tid ingripa med förelägganden i efterhand enligt brandlagen och hälsovårdsstadgan. Med hänsyn till den byggandes rättssäkerhet gäller den principen att ett av byggnadsnämnd godkänt byggnads-sätt inte bör ändras genom sådana förelägganden. Såvitt gäller brandsyneförelägganden har emellertid ansetts (prop 1962:12 s 142) att principens tillämpning förutsätter att brandteknisk sakkunskap beretts tillfälle att i samband med byggnadsnämndens granskning särskilt ta till vara brandsäkerhetsintresset. Byggnadsnämnden bör således inte försätta den byggande i den situa-tionen att han efter byggnadslovet kan bli ålagd att utföra dyrba-ra ändringsåtgärder som kunde ha förebyggts genom tidigt samråd med sakkunskap på brand- eller hälsovårdsområdet".

Den fortlöpande tillsynen av brandskyddet i fråga om hotellbygg-nader etc skall ske enligt brandlagstiftningens bestämmelser om brandsyn och sotning.

b) Då det gäller hotellrörelser för vilka varken tillstånd eller byggnadslov fordras bör särskild brandsyn ske allteftersom kännedom vinnes om nytillkomna rörelser.

2. Befintliga hotell

Brandsyn skall ske enligt brandstadgans bestämmelser. Tidsfristen för regelbunden brandsyn har i statens brandinspektions meddelande 1962:8 - ny brandlagstiftning - föreslagits till ett år.

D. Vissa särskilda bestämmelser

1. Elektrisk anläggning

Tillståndspliktiga hotellrörelser skall (11 §) minst en gång årligen undersökas av sakkunnig person, såvitt gäller den elektriska anläggningen - ljus-, kraft- och alarmledningar med tillhörande anordningar. Brandsyneför rättare som verkställer regelbunden brandsyn bör enligt vad som uttalas i propositionen vid förekommande förrättningar "granska intyg om elektrisk undersökning och kontrollera att skyldigheten att föranstalta om undersökning varje år har fullgjorts".

2. Markering av utrymningsvägar

Enligt 12 § hotellförordningen skall för tillståndspliktiga hotell utrymningsvägar anges "genom tydliga markeringar", lätt synliga "från dörren till varje gästrum". Sådana markeringar bör göras enligt gällande svensk standard för varselmärkning (se statens brandinspektions meddelande 1967:5 om varselmärkning).

E. Vissa övergångsbestämmelser m m

Den 1 oktober 1967 drivna hotellrörelser (med tillstånd enligt nuvarande hotellstadga) för vilka tillstånd fordras enligt den nya förordningen får drivas som om tillstånd meddelats enligt denna förordning.

Tillstånd för anläggningar - t ex vandrarhem - som hittills varit befriade från att söka tillstånd - behöver icke sökas förrän ett halvår efter hotellförordningens ikraftträdande.

Till ledning för brandsyneförrättare får brandinspektionen hänvisa till nedanstående i Kungl Maj:ts proposition nr 124/1966 intagna kommentarer avseende brandskyddet i äldre hotellbyggnader.

"Vid remissbehandlingen har efterlysts övergångsbestämmelser som skulle göra det möjligt att förbättra brandskyddet i hotellbyggnader som f n drive med dispenser från de byggnadstekniska föreskrifterna i 1917 års stadga. Eftersom förordningen inte behandlar hotellens byggnadstekniska beskaffenhet, får denna fråga avgöras enligt byggnadsstadgan, i den mån byggnadslov blir aktuellt för en viss hotellbyggnad eller hotellokal, samt enligt brandstadgan och hälsovårdstadgan. Oftast torde behovet och möjligheterna att förbättra brandskyddet i äldre rörelser aktualiseras i samband med brandsyn, och ärendet förs därvid ofta vidare till länsstyrelsen. Frågan om i vad mån genom brandsyneföreläggande kan föreskrivas mera omfattande åtgärder än som behövs enligt hotellrörelsetillstånd och dispens på grund av 1917 års stadga rymmer samma svårigheter som förhållandet mellan brandsyneföreläggande och byggnadslov. Ämnet berördes i förarbetena till 1962 års brandlagstiftning (prop 1962:12 s 142) och en viss praxis torde ha utbildat sig (jfr RÅ 1959 I 188, 1961 I 10). Rättsläget kan sägas f n vara det att brandsyneförrättare inte bör kräva säkerhetsåtgärder utöver vad som är föreskrivet vid byggnadslov eller prövats i samband därmed eller är gängse, om det inte behövs på grund av särskilda omständigheter. Den tid som förflutit sedan byggnadslov meddelades, den byggnadstekniska utvecklingen och erfarenheter av hotellbränder får här inverka på avgörandena. Det bör också erinras om att brandsyneförrättaren enligt 13 § brandstadgan är skyldig att samråda med byggnadsnämnden innan han meddelar brandsyneföreläggande om åtgärd av byggnadsteknisk art. Brandsyneförrättarna bör hos polismyndigheterna efterhöra om dessa i sitt förvar har handlingarna angående dispenser från brandskyddsbestämmelserna i 1917 års stadga".

Slutligen vill brandinspektionen till brandchefernas upplysning meddela att statens planverk kommer att tillställa byggnadsnämnderna en cirkulärskrivelse om här ifrågavarande lagstiftning. Till ledning för byggnadsnämnderna vid handläggning av hotellärenden kommer - i avvaktan på att BABS 1967 blir tryckt och distribuerad - utdrag ur BABS med föreskrifter rörande hotell (gällande fr.o.m. den 1 oktober 1967) att bifogas nämnda cirkulärskrivelse.

Kungl Maj:t har förordnat att de av Kungl Maj:t fastställda föreskrifterna till byggnadsstadgan inte skall vara bindande i fråga om hotellbyggnad, som projekterats i sin helhet eller till huvudsaklig del före utgången av september 1967, under förutsättning att lov till hotellbyggnaden sökes före den 1 juli 1968.

Vid utarbetandet av detta meddelande har samråd ägt rum med

statens planverk, föreningen Sveriges länsbrandinspektörer,
Svenska brandbefälets riksförbund samt Sveriges skorstensfejarmästares riksförbund. Stockholm den 15 september 1967

Swen Rultqvist
Riksbrandinspektör

Stig G. Holmberg

Statens brandinspektion, Sturegatan 29^{II}, Stockholm Ö
Tel 08/24 51 90

Summary in English

THE NATIONAL INSPECTORATE OF FIRE SERVICES

Informative Recommendations 1967:10

Revised Legislation re Hotels

New regulations relating to hotels, effective Oct. 1st, 1967, and replacing the Act of 1917 have been issued.

As distinguished from this former Act the actual regulations don't concern any construction rules. This section has been transferred to the general building laws. Licence for running a hotel or pension with five rooms or more or intended for nine guests or more has to be obtained from the police authorities instead of the County Administration. A copy of the licence should be handed over to the Fire Chief. As to security against fire new hotels generally have to be controlled primarily by

Skarnat av Utkiken

the local Building Committee, which is recommended to apply to the fire authorities' experts, when dealing with building permit matters.

All hotels have to be subjected to regular fire safety inspections, normally each year.

The electric installation, including the alarm system, in licence bound hotels has to be inspected each year by competent electrician. The Fire Chief has to control, at his regular fire safety inspections, that this electrotechnical survey is duly executed.

All evacuation passages have to be distinctly marked in accordance with the Swedish standards for markings.

